

عنوان مقاله:

اثر ازتوباکتر کروکوکوم (*Azotobacter chroococcum*) و گلوموس اینترارادیسز (*Glomus intraradices*) بر عملکرد، اجزای عملکرد و جوانه زنی بذرهای حاصل تحت شرایط آبیاری تکمیلی در برخی ارقام گندم (*Triticum aestivum* L.)

محل انتشار:

فصلنامه بوم شناسی کشاورزی، دوره 11، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

عبدالقادر عنایتی - دانشگاه محقق اردبیلی

مرتضی برمکی - دانشگاه محقق اردبیلی

ریوف سید شریفی - دانشگاه محقق اردبیلی

عبداللطیف قلی زاده - دانشگاه گنبد کاووس

خلاصه مقاله:

کمبود آب در مراحل انتهایی رشد گندم (*Triticum aestivum* L.) منجر به تولید بذر بی کیفیت می شود. کاربرد بی رویه کودهای شیمیایی آسیب های جدی به محیط زیست وارد می کند. به منظور بررسی اثر باکتری ازتوباکتر کروکوکوم (*Azotobacter chroococcum*) و قارچ میکوریزا گلوموس اینترارادیسز (*Glomus intraradices*) بر عملکرد، اجزای عملکرد ارقام گندم و جوانه زنی بذرهای حاصل تحت شرایط آبیاری تکمیلی، آزمایشی با سه تکرار به صورت فاکتوریل در قالب طرح پایه بلوک های کامل تصادفی در ایستگاه تحقیقات کشاورزی گرگان (عراقی محله) در سال زراعی 1394-1395 اجرا گردید. عوامل آزمایش شامل دو رقم گندم آبی (N-80-20 و گنبد)، شش سطح تلقیح شامل (1) عدم تلقیح به عنوان شاهد، (2) تلقیح بذر با قارچ میکوریزا گلوموس اینترارادیسز، (3) تلقیح بذر با باکتری سویه ازتوباکتر کروکوکوم (پودری)، (4) تلقیح با فرم مایع ازتوباکتر کروکوکوم، (5) تلقیح با سویه ازتوباکتر کروکوکوم (پودری) + گلوموس اینترارادیسز، (6) تلقیح با فرم مایع ازتوباکتر کروکوکوم + گلوموس اینترارادیسز و سه سطح آبیاری تکمیلی (عدم آبیاری، آبیاری در مرحله آبستنی و آبیاری در مرحله گل دهی کامل) بود. در این بررسی صفات عملکرد، اجزای عملکرد و جوانه زنی بذرهای گندم حاصل مورد مطالعه قرار گرفتند. نتایج نشان داد که تلقیح بذر ارقام گندم با ترکیب توأم ازتوباکتر و میکوریزا اثر معنی داری روی عملکرد، اجزای عملکرد و همچنین بهبود مؤلفه های جوانه زنی بذرهای تولیدی گندم داشت. بیشترین عملکرد دانه (33/5987 کیلوگرم در هکتار) در بوته های حاصل از بذرهای تلقیح شده با گلوموس اینترارادیسز + فرم مایع ازتوباکتر کروکوکوم تحت آبیاری تکمیلی در مرحله گل دهی کامل به دست آمد. رقم N-80-20 و تلقیح بذر با گلوموس اینترارادیسز + فرم مایع ازتوباکتر کروکوکوم با افزایش 10 درصدی نسبت به شاهد، بالاترین عملکرد دانه را به خود اختصاص داد. درصد و سرعت جوانه زنی بذور ارقام گندم تحت تأثیر آبیاری تکمیلی به طور قابل ملاحظه ای افزایش یافت. همچنین تلقیح بذر گندم با کودهای بیولوژیک سبب افزایش درصد جوانه زنی بذور حاصل شد. به طوری که بالاترین درصد جوانه زنی در تیمار تلقیح بذر با گلوموس اینترارادیسز + فرم مایع ازتوباکتر کروکوکوم (75/95) حاصل شد. رقم N-80-20 در مقایسه با رقم گنبد نسبت به تلقیح بذر و آبیاری تکمیلی از نظر صفات مورد مطالعه پاسخ بهتری را از خود نشان داد.

کلمات کلیدی:

آبیاری تکمیلی، ارقام گندم، کودهای بیولوژیک، کیفیت بذر، عملکرد دانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1147603>

